

**RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK**

**IXe KAMER**

**A R R E S T**

**nr. 219.334 van 14 mei 2012  
in de zaak A. 200.836/IX-7297**

In zake : Mark DEEREN  
wonend te 9950 Waarschoot  
Weverstraat 14  
waar woonplaats wordt gekozen

tegen :

het SELECTIEBUREAU VAN DE FEDERALE OVERHEID  
(Selor)  
bijgestaan en vertegenwoordigd door  
advocaat Emmanuel Jacobowitz  
kantoor houdend te 1160 Brussel  
Tedescolaan 7  
bij wie woonplaats wordt gekozen

---

*I. Voorwerp van het beroep*

1. Het beroep, ingesteld op 14 juni 2011, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van 18 april 2011 van het Selectiebureau van de Federale Overheid (Selor) waarbij Mark Deeren niet geslaagd wordt verklaard voor de proef voor het behalen van het brevet 1 “wettelijke en reglementaire bepalingen inzake de rust- en overlevingspensioenen ten laste van de openbare schatkist” in het kader van de vergelijkende selectie voor het behalen van de graad van eerste attaché van Financiën bij de Pensioendienst voor de Overheidssector.

*II. Verloop van de rechtspleging*

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Melissa Celis heeft een verslag opgesteld.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 7 mei 2012.

Staatsraad Daniël Moons heeft verslag uitgebracht.

De verzoeker en advocaat Anthony Poppe, die loco advocaat Emmanuel Jacobowitz verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Melissa Celis heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

### *III. Feiten*

3.1. De verzoeker is ambtenaar bij de Pensioendienst voor de Overheidssector (PDOS).

3.2. Hij schrijft zich in voor de proef voor het behalen van het brevet 1 “wettelijke en reglementaire bepalingen inzake de rust- en overlevingspensioenen ten laste van de openbare schatkist” in het kader van de vergelijkende selectie voor het behalen van de graad van eerste attaché van Financiën bij de Pensioendienst voor de Overheidssector.

Blijkens het selectiereglement betreft het een vijf uur durende schriftelijke proef, waarvoor minimum 60 punten op 100 behaald moeten worden om geslaagd te worden verklaard. Bij het selectiereglement is tevens een omstandige opgave van de materie gevoegd waarover ondervraagd zal worden.

3.3. Op 21 februari 2011 legt de verzoeker de proef af. Het examen bestaat uit acht open vragen en voor elke vraag wordt in de vragenlijst aangeduid op hoeveel punten zij zal worden gequoteerd.

De selectiecommissie voor de proef is samengesteld uit een voorzitter enerzijds en twee assessoren, die de proeven van de verschillende deelnemers corrigeren, anderzijds.

Bij de correctie van de proef van de verzoeker merken de twee correctoren voor elk van de acht vragen het volgende op:

-E. De Paepe (de eerste corrector):

“Vraag 1: Eerste gedeelte volstrekt onvoldoende: géén KB 442 en géén vermelding nadelige diensten

Vraag 2: Belangrijkste elementen vermeld behalve voor het gedeelte in verband met perequatie.

Vraag 3: Niet alle manieren van terugvordering besproken. Géén vormvereisten. Bepalingen in verband met het Handvest volstrekt onvoldoende uitgewerkt of ontbrekend.

Vraag 4: Vergelijking slechts gedeeltelijk.

Vraag 5: Algemene regel ontbreekt. Onvoldoende uitgewerkt.

Vraag 6: Juist.

Vraag 7: Zeer onvolledig. Slechts één berekeningselement vermeld.

Vraag 8: Verkeerd antwoord.”

Op basis daarvan komt deze eerste corrector tot de volgende quoterings:

Vraag 1: 11/25

Vraag 2: 11/20

Vraag 3: 9/20

Vraag 4: 6/10

Vraag 5: 6/10  
Vraag 6: 5/5  
Vraag 7: 0,5/5  
Vraag 8: 0/5.  
Totaal : 48,5/100.

- G. Van Welde (de tweede corrector):

“Vraag 1: zijn niet vermeld: KB nr. 442 van 14-8-1986, wet 20-3-1958, art. 2 & 2bis wet 10-1-1974 + minimapensioenen

Vraag 2: zijn niet vermeld of onvoldoende verklaard: art. 40bis wet 5-8-1978, gewaarborgd minimum, invloed perequatiepercentage

Vraag 3: zijn niet vermeld: vormvereisten zoals voorzien in art. 60 wet 24-12-1976, schuldvergelijking, art. 22 wet 11-4-1995, art. 17 wet 5-4-1994 en toep. art. 130, derde lid wet 26-6-1992

Vraag 4: niet vermeld zijn: toepassingsveld ; overgangsbepalingen, alleen voorzien in wet 16-6-1970, geen diplomabonificatie voor een bijbetrekking uitgeoefend in het onderwijs met beperkt leerplan (specifiek wet 16-6-1970), geen minimumstudieduur voorzien in wet 16-6-1970

Vraag 5: de organieke minimumleeftijd wordt niet vermeld, 2de deel van de vraag (berekening) is niet volledig beantwoord.

Vraag 6: wijze van stopzetting van het pensioen wordt niet besproken

Vraag 7: geeft slechts één gegeven weer

Vraag 8: antwoord is niet correct. De gevraagde gegevens worden niet vermeld.”

Op basis daarvan komt deze tweede corrector tot de volgende quoterings:

Vraag 1: 10/25  
Vraag 2: 10/20  
Vraag 3: 10/20  
Vraag 4: 5/10  
Vraag 5: 6/10  
Vraag 6: 4/5  
Vraag 7: 1/5  
Vraag 8: 0/5.  
Totaal : 46/100.

3.4. Bij brief van 18 april 2011 deelt Selor aan de verzoeker mee dat het door hem behaalde resultaat op de proef onvoldoende is om te slagen, aangezien hij 47,25 punten op 100 behaalde terwijl het vereiste minimum 60 punten is. Dit is de bestreden beslissing.

3.5. Nadat de verzoeker met een e-mail van 9 mei 2011 om de bij de verbetering van de proef gehanteerde standaardantwoorden had verzocht, werd hem met een brief van 10 mei 2011 de motivering van de selectiecommissie voor de hem toegekende quotering overgemaakt. Deze brief luidt:

“In antwoord op uw mail van 9 mei jl. kan ik u meedelen dat de selectiecommissie van bovenvermelde selectie haar quotering als volgt motiveerde:

Vraag 1

- Eerste gedeelte volstrekt onvoldoende
- Niet vermeld: KB nr 442 van 14-8-1986, wet 20-3-1958, art 2 en 2bis wet 10-1-1974 en minimapensioenen

Vraag 2

- Belangrijke elementen vermeld behalve het gedeelte in verband met perequatie
- Zijn niet vermeld of onvoldoende verklaard: art 40bis wet 5-8-1978 en gewaarborgd minimum

Vraag 3

- Niet alle manieren van terugvordering besproken
- Niet vermeld: vormvereisten zoals voorzien in art 60 wet van 24-12-1976, schuldvergelijking, art 22 wet 11-4-1995, art 17 wet 5-4-1994 en toepassingen art 130, derde lid wet 26-6-1992

Vraag 4

- Vergelijking slechts gedeeltelijk
- Niet vermeld zijn: toepassingsveld, overgangsbepalingen alleen voorzien in wet 16-6-1970, geen diplomabonificatie voor een bijbetrekking uitgeoefend in het onderwijs met beperkt leerplan (specifieke wet 16-6-1970), geen minimum studieduur voorzien in wet 16-6-1970

Vraag 5

- Algemene regel ontbreekt
- Onvoldoende uitgewerkt
- De organieke minimumleeftijd wordt niet vermeld
- 2de deel van de vraag (berekening) is niet volledig beantwoord

Vraag 6

- Juist maar de wijze van de stopzetting van het pensioen wordt niet besproken

Vraag 7

- Zeer onvolledig
- Slechts één berekeningsselement vermeld

Vraag 8

- Verkeerd beantwoord
- De gevraagde gegevens worden niet vermeld.”

*IV. Onderzoek van de middelen*

*A. Eerste middel*

*Standpunt van de partijen*

4. Het middel is ontleend aan de schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: de formele motiveringswet) en de onjuiste motivering. De verzoeker voert aan dat de selectiecommissie bij de verbetering van de vragen 1, 2, 4, 6 en 8 van de proef manifeste beoordelingsfouten heeft begaan en zet met betrekking tot deze vragen uiteen hetgeen volgt:

- Vraag 1: De selectiecommissie geeft in haar opsomming van wat de verzoeker niet heeft vermeld, niet aan wat hij onder deel a) van deze vraag, dan wel onder deel b) had moeten vermelden, waardoor de motivering al gebrekkig is. De verzoeker gaat er dan vervolgens van uit dat hij onder deel a) het koninklijk besluit nr. 442 van 14 augustus 1986 betreffende de weerslag van sommige administratieve toestanden op de pensioenen van de personeelsleden van de overheidsdiensten (hierna: het koninklijk besluit nr. 422 van 14 augustus 1986) en de artikelen 2 en 2bis van de wet van 20 maart 1958 betreffende de cumulatie van pensioenen en wedden en de regeling inzake rustpensioenen voor verschillende ambten (hierna: de wet van 20 maart 1958) had moeten vermelden en onder b) de wet van 10 januari 1974 en minimapensioenen. Wat het deel a) betreft is het evenwel zo dat het koninklijk besluit nr. 442 van 14 augustus 1986

niet de duur van de diensten die vatbaar zijn om in aanmerking te komen voor de berekening van het rustpensioen beperkt of vermindert, maar wel de duur van de afwezigheden die vatbaar zijn om in aanmerking te komen voor de berekening van het rustpensioen. Voorts dient de vraag, op basis van de formulering ervan -er wordt immers gevraagd naar “de” diensten- begrepen te worden in de zin van alle diensten. In geval van toepassing van artikel 2 van de wet van 20 maart 1958 wordt echter niet de duur van “de” diensten verminderd, doch slechts de duur van bepaalde diensten, namelijk de diensten die werden gepresteerd in het ambt waarin de betrokkene zijn loopbaan beëindigt. Ten slotte is de verwijzing naar artikel 2bis van de wet van 20 maart 1958 niet begrijpelijk, vermits deze wet geen artikel 2bis bevat. Wat het deel b) betreft, vermoedt de verzoeker dat de selectiecommissie met de vermelding “minimapensioenen” bedoelt dat hij de aftrekken op het supplement gewaarborgd minimum had moeten vermelden. Er bestaat evenwel een onderscheid tussen het pensioenbedrag -dat voortvloeit uit de pensioenberekening- en het bedrag van het supplement gewaarborgd minimum -dat wordt toegevoegd aan het pensioenbedrag- zodat een vermindering van het pensioenbedrag dan ook onderscheiden moet worden van een vermindering op het bedrag van het supplement gewaarborgd minimum. Doordat niet wordt meegedeeld hoeveel punten voor elke vraag afzonderlijk werden toebedeeld, kan voor deel b) voorts niet achterhaald worden of hem punten werden toegekend voor het vermelden van de omstandigheden die ertoe leiden het pensioenbedrag van het overlevingspensioen te verminderen of te beperken, iets wat naar het oordeel van de verzoeker vermeld diende te worden, hetgeen hij ook daadwerkelijk heeft gedaan.

- Vraag 2: Het is niet duidelijk wat te weinig werd vermeld in verband met de perequatie. Indien artikel 40bis van de wet van 5 augustus 1978 houdende economische en budgettaire hervormingen (hierna: de wet van 5 augustus 1978) en het gewaarborgd minimum dienden vermeld of verklaard te worden, moest dit uitdrukkelijk worden gevraagd.
- Vraag 4: Het toepassingsgebied werd wel degelijk vermeld, namelijk ambtenaren enerzijds en onderwijs anderzijds.

- Vraag 6: Enkel de voorwaarden van toekenning van het overlevingspensioen werden gevraagd en niet de wijze van stopzetting van het overlevingspensioen.
- Vraag 8: De vraag verduidelijkt niet voor welke pensioenen het ogenblik van de aanpassing vermeld dient te worden, en dit terwijl er pensioenen zijn die in het begin van de maand worden uitbetaald alsook pensioenen die op het einde van de maand worden uitbetaald. In het antwoord is de correcte wettelijke basis vermeld alsook het ogenblik vanaf wanneer de pensioenen die in het begin van de maand worden uitbetaald, worden aangepast. De vraag is dan ook niet verkeerd beantwoord.

De verzoeker stelt ten slotte nog dat zijn belang bij het middel duidelijk is nu hij zonder de manifeste beoordelingsfouten van de selectiecommissie bij de voormelde vragen de vereiste 60 % zou behalen en dus geslaagd zijn.

5. De verwerende partij antwoordt dat de motieven voor een beslissing in verband met een examen vervat zijn in het examencijfer en dat, nu de verzoeker wel degelijk van zijn examencijfer kennis heeft gekregen, de formele motiveringswet niet geschonden werd.

Waar de verzoeker aanvoert dat manifeste beoordelingsfouten zijn begaan merkt de verwerende partij op dat de Raad van State in dat verband slechts over een marginale toetsingsbevoegdheid beschikt en enkel tot een manifeste beoordelingsvergissing zal kunnen besluiten indien het onbegrijpelijk is hoe de correctoren op basis van de door de verzoeker gegeven antwoorden tot hun respectieve evaluatie zijn gekomen, hetgeen te dezen evenwel niet het geval is. Vervolgens repliceert zij op de door de verzoeker gemaakte opmerkingen met betrekking tot de vragen 1, 2, 4, 6 en 8 hetgeen volgt:

- Vraag 1: In deel a) werd duidelijk gevraagd naar de gevallen waarin de diensten die in aanmerking genomen worden voor de berekening van het rustpensioen worden beperkt of verminderd en normaliter worden alle aanneembare diensten die een ambtenaar tijdens zijn loopbaan heeft volbracht bij de berekening van

zijn pensioen in aanmerking genomen. Hieronder moeten ook de afwezigheden worden begrepen die eventueel aanneembaar zijn en vermits in het koninklijk besluit nr. 442 van 14 augustus 1986 deze afwezigheden en de wijze van in aanmerkingneming worden behandeld, dienden de relevante elementen van dit besluit in het antwoord vermeld te worden. Waar de verzoeker vervolgens van oordeel is dat uit de formulering van de vraag volgt dat enkel de gevallen moeten worden vermeld waarin alle diensten worden verminderd en dat aldus de wet van 20 maart 1958 niet in het antwoord moest worden opgenomen, repliceert de verwerende partij dat de verzoeker de vraag foutief heeft gelezen. Uit artikel 2 van de wet van 20 maart 1958 blijkt immers dat de diensten volbracht in het ambt waarin de ambtenaar zijn loopbaan beëindigt onder bepaalde voorwaarden verminderd kunnen worden, zodat dit artikel dan ook in het antwoord moest worden betrokken. Ten slotte erkent zij dat er geen artikel 2bis van de wet van 20 maart 1958 bestaat, maar zij is van oordeel dat dit louter een materiële vergissing betreft die werd opgenomen in het feedbackrapport en die geen enkele weerslag heeft gehad op de bestreden beslissing aangezien het feedbackrapport naderhand werd opgesteld en louter dienst doet voor de toekomst. Met betrekking tot het deel b) verduidelijkt de verwerende partij dat het supplement gewaarborgd minimum toegekend wordt aan elke pensioengerechtigde bij het voldoen aan enkele criteria; dat in Titel V, Hoofdstuk I, van de wet van 26 juni 1992 houdende sociale en diverse bepalingen (hierna: de wet van 26 juni 1992) de gewaarborgde minimumpensioenbedragen worden behandeld; dat artikel 119, § 3, van deze wet uitdrukkelijk bepaalt dat het minimumpensioenbedrag bestaat uit het nominale pensioenbedrag en een supplement dat wordt toegevoegd om het gewaarborgd minimumbedrag te bereiken en dat een vermindering van dat supplement dan ook een vermindering van het minimumpensioenbedrag tot gevolg heeft zodat het feit dat de vermindering wordt beperkt tot het supplement dat wordt toegevoegd om het gewaarborgd minimumbedrag te bereiken, niet als argument kan worden aangehaald. Dat de onderdelen a) en b) van de eerste vraag niet afzonderlijk werden gequoteerd kan ten slotte niet tot een gebrekkige motivering doen besluiten. De bestreden beslissing wordt gemotiveerd met het

cijfer van 47,25/100, dat op zijn beurt wordt gemotiveerd door het gegeven dat de twee correctoren respectievelijk een quoterings van 46/100 en 48,5/100 hebben gegeven en deze quoterings worden dan weer gemotiveerd door de puntentoekenning van de correctoren voor verzoekers antwoord op elke vraag en door de motieven die hen tot die puntentoekenning hebben doen besluiten. Op grond van de motivering heeft de verzoeker een inhoudelijke kritiek kunnen leveren op de hem toegekende punten.

- Vraag 2: Het gedeelte van de vraag in verband met de perequatie peilt naar de invloed van de wet van 9 juli 1969 tot wijziging en aanvulling van de wetgeving betreffende de rust- en overlevingspensioenen van het personeel van de openbare sector (hierna: de wet van 9 juli 1969) op de berekening en het bedrag van de rust- en overlevingspensioenen. Verschillende elementen werden niet vermeld of uitgelegd in verzoekers antwoord, met name de invloed van de perequatie op de berekening van het onmiddellijke rustpensioen en het uitgesteld rustpensioen, het gegeven dat uitsluitend rekening wordt gehouden met de bezoldigingsregelingen die uiterlijk op 30 juni 2008 werden bekendgemaakt en wanneer, hoe en welke pensioenbedragen worden geperequateerd. Artikel 40bis van de wet van 5 augustus 1978 diende wel degelijk besproken te worden zonder dat dit expliciet moest worden gevraagd aangezien uitdrukkelijk werd gevraagd naar de invloed van de perequatie op het bedrag van de rust- en overlevingspensioenen en deze perequatie een verhoging veroorzaakt van het plafond waarvan sprake is in artikel 40bis van de wet van 5 augustus 1978 en dus eventueel aanleiding geeft tot een hoger overlevingspensioen. Hetzelfde geldt voor het gewaarborgd minimum vermits de perequatie de gemiddelde wedde die als basis dient bij de berekening van het gewaarborgd minimum verhoogt en dus aanleiding geeft tot een hoger pensioenbedrag.
- Vraag 4: Artikel 1 van de wet van 16 juni 1970 betreffende de bonificaties wegens diploma's inzake pensioenen van leden van het onderwijs (hierna: de wet van 16 juni 1970) somt de rechthebbenden van een bonificatie op. Vermits niet alle personeelsleden van het onderwijs recht hebben op een diplomabonificatie op basis van deze wet was verzoekers antwoord "onderwijs"

onvoldoende. Ook de vermelding “ambtenaren” bij de wet van 9 juli 1969 was onvoldoende, vermits niet alle ambtenaren recht hebben op een diplomabonificatie op basis van deze wet.

- Vraag 6: De wijze van stopzetting van het overlevingspensioen diende wel degelijk een onderdeel van het antwoord uit te maken zelfs al werd er niet uitdrukkelijk naar gevraagd, aangezien gevraagd werd naar de voorwaarden aangaande de toekenning van een overlevingspensioen en de aanspraak erop vervalt van zodra de veroordeelde overlijdt of bij herstel van zijn rechten. Bovendien heeft de verzoeker geen belang bij deze opmerking aangezien hij een globale score van 9/10 op deze vraag heeft behaald en de toekenning van 1 extra punt hem een eindresultaat van 47,75 zou opleveren en hij aldus nog steeds als niet geslaagd zou worden verklaard.
- Vraag 8: Er werd niet naar de wettelijke basis gevraagd en het antwoord van de verzoeker dienaangaande geeft bovendien niet correct artikel 6, 3°, van de wet van 1 maart 1977 houdende inrichting van een stelsel waarbij sommige uitgaven in de overheidssector aan het indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk worden gekoppeld (hierna: de wet van 1 maart 1977) weer. Het verschil in tijdstip van indexatie tussen de pensioenen naargelang van het tijdstip van betaling ervan werd door de verzoeker niet weergegeven. De essentie van het antwoord komt erop neer dat de pensioenen die uitbetaald worden in de maand voorafgaand aan deze waarop ze betrekking hebben en de pensioenen die worden uitbetaald op de eerste werkdag van die maand, vanaf de tweede maand nadat het spilindexcijfer werd overschreden, worden verhoogd en dat de andere pensioenen worden verhoogd vanaf de eerste maand volgend op de maand waarop het spilindexcijfer wordt verhoogd.

6. De verzoeker repliceert dat de motivering van de bestreden beslissing ook begrijpelijk moet zijn en daarnaast ook aanvaardbaar met het oog op het recht, met het oog op de feiten en met het oog op het beleid en dat dit te dezen niet het geval is. Voorts merkt hij aangaande de vragen 1, 2, 4, en 8 nog aanvullend op wat volgt:

- Vraag1: Wat betreft deel a) is de stelling van de verwerende partij niet correct dat de pensioenwetgeving geen onderscheid zou maken tussen “diensten” en perioden van afwezigheid. “Diensten” zijn immers op grond van andere wettelijke bepalingen vatbaar om in de berekening van het pensioen van de overheidssector te worden opgenomen (eerder) dan perioden van afwezigheid. Nergens heeft de wetgever de perioden van afwezigheid gekwalificeerd als diensten, integendeel zou zonder het onderscheid in terminologie de wetgeving onbegrijpelijk en dus niet toepasbaar zijn. Overeenkomstig artikel 3 van het koninklijk besluit nr. 442 van 14 augustus 1986 worden perioden van afwezigheid voor de berekening van het overheidspensioen slechts opgenomen tot een bepaald percentage van de diensten. De aanneembare perioden van afwezigheid worden aan de duur van de diensten toegevoegd met toepassing van artikel 2, § 1, eerste lid, littera a), vierde lid, van het koninklijk besluit nr. 206 van 29 augustus 1983 tot regeling van de berekening van het pensioen van de openbare sector voor diensten met onvolledige opdracht (hierna: het koninklijk besluit nr. 206 van 29 augustus 1983), dat het terminologisch onderscheid in kwestie eveneens goed aantoont. In de terminologie van de pensioenwetgeving van de overheidssector zijn perioden van afwezigheid dan ook slechts in het begrip “dienst” vervat nadat deze perioden van afwezigheid met toepassing van de bepalingen van het koninklijk besluit nr. 442 van 14 augustus 1986 werden beperkt en met toepassing van artikel 2, § 1, eerste lid, littera a), vierde lid, van het koninklijk besluit nr. 206 van 29 augustus 1983 aan de duur van de diensten werden toegevoegd. Gezien net het koninklijk besluit nr. 442 van 14 augustus 1986 één van de te geven antwoorden was, diende in de formulering van de vraag de woorden “en perioden van afwezigheid” aan het woord “diensten” te worden toegevoegd. De verwerende partij dient het juridisch en terminologisch onderscheid tussen “diensten” en perioden van afwezigheid te respecteren en er kon van de verzoeker niet verwacht worden dat hij het koninklijk besluit nr. 442 moest vermelden. In verband met het niet vermelden van artikel 2 van de wet van 20 maart 1958 verwijst de verzoeker naar de memorie van toelichting, waaruit volgens hem blijkt dat de wetgever geenszins voor ogen had dat ingevolge de toepassing van voormeld wetsartikel

ook de duur van andere diensten verminderd zou worden. Ten slotte merkt hij op dat, om tot het door de verwerende partij gewenste antwoord te komen, deel a) van vraag 1 had moeten luiden: “In welke gevallen wordt de duur van diensten en perioden van afwezigheid die vatbaar zijn om in aanmerking te komen voor de berekening van het rustpensioen, verminderd of beperkt?”. Wat betreft deel b) merkt de verzoeker op dat de wetgever met de toevoeging van het adjectief “nominale” aan het begrip “pensioenbedrag” in artikel 119, § 3, van de wet van 26 juni 1992 verduidelijkt heeft dat het gaat om het pensioenbedrag zonder de indexverhoging. De toevoeging van dit adjectief wijzigt evenwel niets aan het feit dat onder het begrip “pensioenbedrag” enkel het bedrag dat voortvloeit uit de pensioenberekening kan worden verstaan. Onder het begrip “pensioenbedrag” kan juridisch gezien geenszins eveneens het begrip “minimumpensioenbedrag” worden verstaan, zodat onder “een vermindering van het pensioenbedrag” juridisch gezien geenszins eveneens “een vermindering van het minimumpensioenbedrag” kan worden begrepen.

- Vraag 2: In de vraag werd nagelaten het volledige opschrift van de wet van 9 juli 1969 weer te geven en er werd dan ook geenszins specifiek gevraagd naar de invloed van de perequatie op de berekening en het bedrag van de rust- en overlevingspensioenen, maar slechts in het algemeen naar de invloed van de wet in verband met de perequatie op de berekening en het bedrag van de rust- en overlevingspensioenen. In overeenstemming met de vraag heeft de verzoeker een meer algemeen antwoord opgesteld.
- Vraag 4: De door de verwerende partij aangehaalde elementen zijn uitzonderingen en het essentiële met betrekking tot het toepassingsveld werd wel degelijk in het antwoord vermeld.
- Vraag 8: De vraag werd niet verkeerd, maar wel zeer onvolledig beantwoord en de motivering had dan ook in die zin moeten luiden.

7. In zijn laatste memorie blijft de verzoeker op het standpunt dat manifeste beoordelingsfouten zijn gemaakt bij de verbetering van de vragen 1, 2, 4, 6 en 8. Voor wat de vragen 1 en 2 betreft zijn deze te wijten aan de onzorgvuldige wijze waarop de selectiecommissie de vragen heeft geformuleerd, rekening

houdende met de door haar verwachte antwoorden en voor de vragen 4, 6 en 8 werd een manifest te lage score toegekend voor zijn antwoorden. Dienaangaande laat de verzoeker nog bijkomend gelden hetgeen volgt:

- Vraag 1: Wat deel a) betreft is enkel het koninklijk besluit nr. 206 van 29 augustus 1983 een maatregel die toelaat dat de duur van de diensten die vatbaar zijn om in aanmerking te komen voor de berekening van het rustpensioen wordt verminderd, met name wanneer deze diensten gepresteerd worden met onvolledige opdracht. Door te verwijzen naar de pensioenen die ingaan na de datum van inwerkingtreding van het voormeld koninklijk besluit, namelijk 1 januari 1984, en aan te vullen dat het enkel van toepassing is indien de loopbaan effectieve diensten na 31 december 1983 omvat werden in verzoekers antwoord alle gevallen opgesomd waarin de gevraagde situatie zich kan voordoen. Artikel 2 van de wet van 20 maart 1958 laat enkel toe de duur van de diensten die werden gepresteerd in het ambt waarin de betrokkene zijn loopbaan beëindigt, te verminderen. Antwoorden dat in geval van toepassing van deze bepaling de duur van de diensten die vatbaar zijn om in aanmerking te komen voor de berekening van het rustpensioen wordt verminderd of beperkt, zou dus geenszins correct zijn en voormeld artikel werd dan ook terecht niet vermeld. Het koninklijk besluit nr. 442 van 14 augustus 1986 vermindert of beperkt niet de diensten maar de perioden van afwezigheid zodat het eveneens terecht niet werd vermeld. Wat deel b) betreft herhaalt de verzoeker zijn vermoeden dat hij voor het vermelden van de verminderingen en beperkingen op het pensioenbedrag van het overlevingspensioen geen punten heeft gekregen, hetgeen hij afleidt uit de omstandigheid dat de standaardantwoorden die werden gehanteerd bij de verbetering van de proef deze verminderingen en beperkingen niet bevatten. Hij rekent vervolgens omstandig uit dat indien hij wel punten voor deze vermeldingen gekregen zou hebben, zijn score op de vraag ongeveer 16/25 zou moeten bedragen. Inzake de vermelding “minimapensioenen” in de motivering blijft de verzoeker ten slotte bij zijn standpunten dat het begrip “pensioenbedrag” en het begrip “minimumpensioenbedrag” twee verschillende begrippen zijn. Indien het pensioenbedrag wordt opgetrokken met een supplement gewaarborgd minimum

tot het minimumpensioenbedrag bestaat dit minimumpensioenbedrag noodzakelijkerwijs uit het pensioenbedrag en het supplement gewaarborgd minimum. Onder de vermindering van het minimumpensioenbedrag kan dan ook alleen de vermindering van het supplement gewaarborgd minimum worden verstaan. De verminderingen zoals bedoeld in de wet van 26 juni 1992 mogen er niet toe leiden dat eveneens het pensioenbedrag wordt verminderd.

- Vraag 2: De werkelijk gestelde vraag “Wat is de invloed van de wet van 9 juli 1969 in verband met de perequatie op de berekening en het bedrag van de rust- en overlevingspensioenen?” is een andere vraag dan de vraag “Wat is de invloed van de perequatie op de berekening en het bedrag van de rust- en overlevingspensioenen?” die de verwerende partij blijkens haar memorie van antwoord meent gesteld te hebben. Indien gevraagd wordt naar de invloed van de wet van 9 juli 1969 in verband met de perequatie op de berekening van de rust- en overlevingspensioenen moet geantwoord worden dat artikel 11 van deze wet de bezoldigingsregeling bepaalt op basis waarvan het pensioen wordt vastgesteld. Omdat het antwoord op deze deelvraag overlapt met het antwoord op de vorige deelvraag is de verzoeker van oordeel dat hij dit antwoord niet behoefde te herhalen, minstens niet voor wat betreft de berekening van het overlevingspensioen. Indien gevraagd wordt naar de invloed van de wet van 9 juli 1969 in verband met de perequatie op het bedrag van de rust- en overlevingspensioenen moet uitleg verstrekt worden over de evolutie die het bedrag ondergaat ingevolge het perequatiemechanisme. Door in zijn antwoord te wijzen op de overgang van een individueel perequatiemechanisme naar een meer collectief perequatiemechanisme en dit toe te lichten is wel degelijk een meer algemeen antwoord op de vraag gegeven.
- Vraag 4: Zelfs wanneer het antwoord als onvolledig beschouwd moet worden omdat de uitzonderingen niet werden vermeld, is de voor de vraag toegekende score laag en niet proportioneel.
- Vraag 8: De vraag is niet foutief maar onvolledig beantwoord dus moest een deel van de punten worden toegekend.

## *Beoordeling*

8. De verzoeker voert vooreerst de schending aan van “de algemene beginselen van behoorlijk bestuur” zonder evenwel te verduidelijken welk algemeen beginsel van behoorlijk bestuur hij precies geschonden acht en op welke wijze dit door de thans bestreden beslissing zou zijn geschonden.

Het middel is dan ook niet ontvankelijk in zoverre erin de schending van “de algemene beginselen van behoorlijk bestuur” wordt aangevoerd.

9.1. Voorts voert de verzoeker de schending aan van de artikelen 2 en 3 van de formele motiveringswet.

9.2. De artikelen 2 en 3 van de formele motiveringswet verplichten de overheid in de akte de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen, en dat op een “afdoende” wijze. Het afdoende karakter van de motivering betekent dat de motivering pertinent moet zijn, dit wil zeggen dat ze duidelijk met de beslissing te maken moet hebben, en dat ze draagkrachtig moet zijn, dit wil zeggen dat de aangehaalde redenen moeten volstaan om de beslissing te dragen.

De belangrijkste bestaansreden van de motiveringsplicht, zoals die wordt opgelegd door de voormelde wet van 29 juli 1991, bestaat erin dat de betrokkene in de hem aanbelangende beslissing zelf de motieven moet kunnen aantreffen op grond waarvan ze werd genomen, derwijze dat blijkt, of minstens kan worden nagegaan of de overheid is uitgegaan van gegevens die in rechte en in feite juist zijn, of zij die gegevens correct heeft beoordeeld, en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar beslissing is kunnen komen, zodat de betrokkene met kennis van zaken zou kunnen uitmaken of het aangewezen is de beslissing met een annulatieberoep te bestrijden.

9.3. Uit de brief van 18 april 2011 waarmee aan de verzoeker de bestreden beslissing ter kennis is gebracht, blijkt dat zijn resultaat voor de betreffende proef onvoldoende is om te slagen. Hij diende namelijk 60 punten op 100 te behalen om te slagen, terwijl hij slechts 47,25 punten op 100 behaalde. Die kennisgeving stemt overeen met wat de selectiecommissie heeft beslist, zoals dit blijkt uit de motivatiefiche en de puntenlijsten die op 29 en 27 maart 2011 werden opgesteld.

9.4. De motieven van examenquoteringen inzake een kennisexamen, zijn in beginsel vervat in de punten zelf. De vermeldingen in de brief van 18 april 2011 vormen een afdoende motivering in de zin van de formele motiveringswet. Artikel 2 van deze wet vereist niet dat de formele motivering bovendien een gedetailleerde uiteenzetting bevat omtrent de wijze waarop de verwerende partij tot haar beoordeling is gekomen. Immers, de voorliggende proef dient te worden beschouwd als een kennisproef vermits deze erop gericht is de kennis van de deelnemers in verband met de wettelijke en reglementaire bepalingen te toetsen inzake de rust- en overlevingspensioenen ten laste van de openbare schatkist en gaat bovendien over de toepassing van deze te kennen afgebakende materie, zonder dat wordt gepeild naar het bezit van bepaalde vaardigheden die een subjectieve appreciatie vanwege de correctoren vereist. Zij wordt afgenomen door personen die deskundig zijn in hun vakgebied. Voor een dergelijk kennisexamen vormen de punten de motivering van de examenuitslag, zoals vereist door de formele motiveringswet. Te dezen is aldus voldaan aan de in de formele motiveringswet omschreven motiveringsplicht en heeft de verzoeker met kennis van zaken voorliggend annulatieberoep tegen zijn niet-slagen voor de proef kunnen indienen.

9.5. Het middel is niet gegrond in de mate erin de schending van de formele motiveringswet wordt aangevoerd.

10.1. De verzoeker voert aan dat manifeste beoordelingsfouten werden gemaakt bij de verbetering van zijn antwoorden en hij bekritiseert de hem toegekende beoordeling op een aantal vragen.

10.2. In dat verband dient eerst en vooral te worden opgemerkt dat het de Raad van State niet toekomt zich in de plaats van de overheid (de selectiecommissie) een oordeel te vormen over de examenprestatie van de kandidaten. Het is immers de selectiecommissie die, vanuit haar deskundigheid het best geplaatst is om de examinandus te beoordelen. De Raad van State kan ter zake enkel een marginaal toetsingsrecht uitoefenen. Hij kan met andere woorden slechts tot vernietiging van een voor een bepaalde proef gegeven beoordeling overgaan indien de wijze waarop de overheid de antwoorden van een kandidaat heeft beoordeeld tegen alle redelijkheid ingaat en de voor zijn antwoord toegekende punten derhalve volkomen onterecht zouden zijn. De bewijslast daarvan ligt bij die deelnemer aan de proef. Het volstaat in dat verband niet dat hij vragen stelt bij de beoordeling van de examinerator, hij moet zelf aantonen wat volgens hem het juiste antwoord is en uiteenzetten waarom of in welke mate zijn prestatie daarmee overeenstemt. Daartoe kan hij eventueel een beroep doen op een deskundige van zijn keuze.

10.3. Voor zover de verzoeker aldus de materiële motiveringsplicht geschonden acht en hij van oordeel is dat er sprake is van manifeste beoordelingsfouten, kan worden aangenomen dat hij belang heeft bij het middel. Immers, voor zover hij kan aantonen dat hem ten onrechte geen of onvoldoende punten werden toegekend voor de vijf door hem bekritiseerde vragen -zijnde de vragen 1, 2, 4, 6 en 8- bestaat de kans dat na een eventuele vernietiging hem hiervoor alsnog punten worden toegekend, en hij toch de vereiste 60 punten op 100 zou behalen om te slagen.

10.4. In verband met de beoordeling van verzoekers antwoorden op de gestelde vragen wordt vooraf vastgesteld dat de verwerende partij de scores en de motivering van de twee correctoren op elke vraag heeft toegekend en zich heeft

geconformeerd aan de toegekende punten en de evaluaties van de twee correctoren, waarbij de punten en evaluaties van laatstgenoemde niet wezenlijk van elkaar verschillen.

10.5.1. De vraag rijst of de verzoeker met zijn kritiek op de vragen 1, 2, 4, 6 en 8 er in slaagt om aan te tonen dat de selectiecommissie een manifeste beoordelingsfout heeft begaan bij het beoordelen van zijn antwoorden. Bij de globale evaluatie hield de examencommissie rekening met de toegekende punten door de twee correctoren (cfr. rubriek 3.4.).

10.5.2.1. Vraag 1 luidt als volgt:

“a) In welke gevallen wordt de duur van de diensten die vatbaar zijn om in aanmerking te komen voor de berekening van het rustpensioen, verminderd of beperkt ?

b) In welke omstandigheden wordt het pensioenbedrag verminderd of beperkt ?”

Voor het door de verzoeker geformuleerde antwoord wordt door de eerste corrector een score van 11/25 toegekend en door de tweede corrector een score van 10/25. Zij maken volgende bemerkingen:

- Eerste corrector:

“Eerste gedeelte volstrekt onvoldoende: géén KB 442 en géén vermelding nadelige diensten.”

- Tweede corrector:

“zijn niet vermeld: KB nr. 442 van 14-8-1986, wet 20-3-1958, art. 2 & 2bis wet 10-1-1974 + minimapensioenen.”

10.5.2.2. De verzoeker betwist niet dat hij de in de motivatiefiche vermelde ontbrekende elementen niet heeft opgenomen in zijn antwoord, maar wel dat van hem verwacht kon worden dat hij zulks zou doen vermits er -gezien de formulering van de vraag- niet (expliciet) naar werd gevraagd.

10.5.2.3. In eerste instantie dient te worden vastgesteld dat beide correctoren -onafhankelijk van elkaar- gelijkaardige bemerkingen hebben geformuleerd, in die zin dat zij grotendeels op dezelfde ontbrekende elementen hebben gewezen. Dit wijst erop dat deze elementen als essentieel worden beschouwd voor wat betreft het antwoord op deze vraag, zodat in redelijkheid kon worden verwacht dat zij zouden worden opgenomen in het antwoord.

10.5.2.4. Voorts geeft de verwerende partij in haar memorie van antwoord een plausibele verklaring waarom de in de motivatiefiche vermelde ontbrekende gegevens die een wezenlijk element van het antwoord vormden, tevens in het antwoord dienden te worden vervat. Uit de uiteenzetting van de verzoeker blijkt dat hij uitgaat van een zeer strikte lezing van bepaalde begrippen in de vraag. Nochtans mag van een examinandus worden verwacht dat hij de gestelde vragen zo ruim mogelijk opvat in geval hij twijfels heeft over de gebruikte terminologie. Hierbij dient ook rekening te worden gehouden met het specialistisch karakter van de af te leggen schriftelijke proef die een grondige kennis veronderstelt van de materie bij de examinandus.

10.5.2.5. Concreet geeft de verwerende partij voor deel a) van vraag 1 niet volkomen onterecht aan, dat zo gevraagd wordt naar “de diensten die vatbaar zijn om in aanmerking te komen voor de berekening van het rustpensioen” daaronder “alle aanneembare diensten” dient te worden verstaan, en dat daaronder ook de afwezigheden zijn begrepen. In zijn poging om deze in de memorie van antwoord gegeven verklaring te weerleggen, erkent de verzoeker eigenlijk dat ook perioden van afwezigheid worden bedoeld. Zo stelt hij zelf in zijn memorie van wederantwoord dat “perioden van afwezigheid” slechts in het begrip “dienst” vervat zijn nadat deze perioden van afwezigheid met toepassing van de bepalingen van het koninklijk besluit nr. 442 van 14 augustus 1986 werden beperkt en met toepassing van artikel 2, § 1, eerste lid, littera a), vierde lid, van het koninklijk besluit nr. 206 van 29 augustus 1983 aan de duur van de diensten werden toegevoegd.

De verwerende partij heeft voorts in alle redelijkheid vastgesteld dat de verzoeker de wet van 20 maart 1958 niet heeft vermeld. In artikel 2 van deze wet wordt inderdaad bepaald dat in het daarin bepaald geval de duur van de diensten die werden gepresteerd in het ambt waarin betrokkene zijn loopbaan beëindigt, wordt verminderd. Het betreft dan ook logischerwijze een element dat in het gegeven antwoord vervat moet zijn, nu gevraagd werd naar de gevallen waarin de duur van de diensten die vatbaar zijn om in aanmerking te komen voor de berekening van het rustpensioen, verminderd of beperkt wordt. De uitleg die de verzoeker in zijn procedurestukken geeft voor het niet vermelden van dit element doet daaraan geen afbreuk.

Ook het begrip “pensioenbedrag” in deel b) van vraag 1 wordt blijkens de verklaring die de verwerende partij in haar memorie van antwoord geeft, al te strikt gelezen door de verzoeker. De verzoeker stelt ten onrechte dat dit begrip enkel het pensioenbedrag omvat, dat voortvloeit uit de pensioenberekening. Uit de lezing van artikel 119, § 3, van de wet van 26 juni 1992 blijkt dat bij het nominale pensioenbedrag het “supplement” moet worden gevoegd om het “gewaarborgd minimumbedrag” (minimumpensioenbedrag) te bereiken. De verwerende partij heeft dan ook redelijkerwijze geoordeeld dat een vermindering van dat supplement ook een vermindering van het minimumpensioenbedrag meebrengt, element waarnaar nu net in deel b) van vraag 1 werd gevraagd.

Het feit dat met betrekking tot vraag 1 niet werd meegedeeld hoeveel punten voor de verschillende onderdelen van de vraag werden gegeven, betekent geenszins dat de punten louter willekeurig werden toegekend. Het volstaat immers dat de correctoren bij de verbetering van de schriftelijke proef voor elke vraag afzonderlijk hun beoordeling van elk gegeven antwoord motiveren om het globaal aantal toegekende punten te verantwoorden, zonder dat vereist is dat zij per vraag en per vraagonderdeel afzonderlijk punten toekennen.

10.5.2.6.        Uit het voorgaande volgt dan ook dat de twee correctoren in alle redelijkheid hebben geoordeeld dat het antwoord op vraag 1 de in de

motivatiefiche opgenomen antwoordelementen diende te bevatten en dat aan de verzoeker bijgevolg slechts een score van 11/25, respectievelijk 10/25 kon worden toegekend.

10.5.3.1. Vraag 2 luidt als volgt:

“De wet bepaalt dat het overlevingspensioen berekend wordt op basis van de gemiddelde wedde van de laatste vijf jaren van de loopbaan van de overleden echtgenoot, (...), dit gemiddelde wordt vastgesteld ‘op dezelfde wijze als voor de berekening van een rustpensioen’.

Wat betekent deze uitdrukking concreet ?

Welke geldelijke bezoldigingsregeling wordt in aanmerking genomen voor de berekening van het overlevingspensioen ?

Wat is de invloed van de wet van 9 juli 1969 in verband met de perequatie op de berekening en het bedrag van de rust- en overlevingspensioenen ?

Beoordeel het perequatiesysteem zoals van toepassing vanaf 1 januari 2007.”

Voor het door de verzoeker geformuleerde antwoord wordt door de eerste corrector een score van 11/20 toegekend en door de tweede corrector een score van 10/20. Zij maken volgende bemerkingen:

- Eerste corrector:

“Belangrijkste elementen vermeld behalve voor het gedeelte in verband met perequatie.”

- Tweede corrector:

“zijn niet vermeld of onvoldoende verklaard: art. 40bis wet 5-8-1978, gewaarborgd minimum, invloed perequatiepercentage.”

10.5.3.2. Aldus werd uitdrukkelijk aangegeven welke elementen de verzoeker niet heeft vermeld of uitgelegd in zijn antwoord. De uitleg in de memorie van antwoord sluit daarbij naadloos aan. De repliek van de verzoeker dat hier niet specifiek naar werd gevraagd en hij in overeenstemming met de algemene formulering van de vraag een algemeen antwoord heeft gegeven, wordt niet dienstig aangevoerd. In de vraag wordt immers uitdrukkelijk naar de invloed van de wet van 9 juli 1969 in verband met de perequatie op de berekening en het bedrag

van de rust- en overlevingspensioenen gevraagd. Opnieuw moet worden vastgesteld dat de verzoeker uitgaat van een al te beperkte lezing van de vraag, wat geenszins een verantwoording kan bieden voor het ontbreken van deze elementen in zijn antwoord. Zoals hiervóór gesteld kan van een deelnemer aan een proef als de voorliggende worden verwacht dat hij de vraag zo volledig mogelijk beantwoordt en daarbij alle elementen betreft die betrekking hebben op het gevraagde.

10.5.3.3. De twee correctoren hebben dan ook in alle redelijkheid geoordeeld dat het antwoord op vraag 2 evenzeer de in de motivatiefiche opgenomen antwoordelementen in verband met de perequatie diende te bevatten en dat aan de verzoeker om die reden slechts een score van 11/20, respectievelijk 10/20 kon worden toegekend.

10.5.4.1. Vraag 4 luidt als volgt:

“Welke zijn de verschillen tussen de bepalingen van de wet van 9 juli 1969 en die van de wet van 16 juni 1970 in verband met de diplomabonificatie ?  
Zijn deze verschillen volgens u verantwoord ?”

Voor het door de verzoeker geformuleerde antwoord wordt door de eerste corrector een score van 6/10 toegekend en door de tweede corrector een score van 5/10. Zij maken volgende bemerkingen:

- Eerste corrector:

“Vergelijking slechts gedeeltelijk.”

-Tweede corrector:

“niet vermeld zijn: toepassingsveld; overgangsbepalingen, alleen voorzien in wet 16-6-1970, geen diplomabonificatie voor een bijbetrekking uitgeoefend in het onderwijs met beperkt leerplan (specifiek wet 16-6-1970), geen minimumstudieduur voorzien in wet 16-6-1970.”

10.5.4.2. De verzoeker is van oordeel dat hij met de vermelding “ambtenaren” enerzijds en “onderwijs” anderzijds het toepassingsveld wel

degelijk heeft vermeld. In haar memorie van antwoord legt de verwerende partij evenwel uit waarom die vermelding niet volstaat. De verzoeker stelt daar nog tegenover dat hij het essentiële heeft vermeld, doch betwist in wezen niet dat zijn antwoord inderdaad onvolledig was.

10.5.4.3. Nu de verwerende partij in haar memorie van antwoord een plausibele verklaring geeft waarom het antwoord van de verzoeker onvoldoende was en de verzoeker dit niet verder betwist, wordt vastgesteld dat de twee correctoren voor het door de verzoeker gegeven antwoord niet volkomen onterecht een score van 6/10, respectievelijk 5/10 hebben toegekend.

10.5.5.1. Vraag 6 luidt:

“Onder welke voorwaarden kan een overlevingspensioen toegekend worden aan de echtgeno(o)te of kind(eren) van een nog in leven zijnde titularis van een rustpensioen ten laste van de Openbare Schatkist ?”

Voor het door de verzoeker geformuleerde antwoord wordt door de eerste corrector een score van 5/5 toegekend en door de tweede corrector een score van 4/5. Zij maken volgende bemerkingen:

- Eerste corrector:

“Juist.”

- Tweede corrector:

“wijze van stopzetting van het pensioen wordt niet besproken.”

10.5.5.2. Het behalen van een score van 9/10 voor deze vraag belet niet dat de kritiek van de verzoeker relevant kan zijn voor de beoordeling van zijn proef. Inderdaad, samen met hogere punten op andere vragen kan het verlopen van zijn punten op deze vraag ertoe leiden dat hij globaal 60 % behaalt.

10.5.5.3. De verzoeker voert aan dat niet werd gevraagd naar de wijze van stopzetting van het overlevingspensioen. De verwerende partij legt evenwel in haar

memorie van antwoord uit waarom dit element toch in het antwoord diende te worden opgenomen en de verzoeker betwist zulks niet.

10.5.5.4. Nu de uitleg van de verwerende partij in haar memorie van antwoord als een plausibele verklaring voorkomt en de verzoeker deze verklaring niet verder betwist blijkt dat de twee correctoren niet volkomen onterecht voor verzoekers antwoord een score van 5/5, respectievelijk 4/5 hebben toegekend.

10.5.6.1. Vraag 8 luidt:

“Vanaf welk ogenblik worden de pensioenen aangepast indien tengevolge van de evolutie van de index van de consumptieprijzen de spil-index wordt overschreden”.

Voor het door de verzoeker geformuleerde antwoord wordt door beide correctoren een score van 0/5 toegekend. Zij maken volgende bemerkingen:

- Eerste corrector:

“Verkeerd antwoord.”

- Tweede corrector:

“antwoord is niet correct. De gevraagde gegevens worden niet vermeld.”

10.5.6.2. De verzoeker voert aan dat de vraag niet verduidelijkt voor welke pensioenen het ogenblik van de aanpassing vermeld dient te worden en dit terwijl er pensioenen zijn die in het begin van de maand worden uitbetaald alsook pensioenen die op het einde van de maand worden uitbetaald. Hij stelt in zijn antwoord de correcte wettelijke basis vermeld te hebben alsook het ogenblik vanaf wanneer de pensioenen die in het begin van de maand worden uitbetaald, worden aangepast.

10.5.6.3. Zoals de verwerende partij in haar memorie van antwoord uiteenzet diende de verzoeker zelf in zijn antwoord het onderscheid tussen de pensioenen naargelang het tijdstip van uitbetaling te maken, vermits dit nu net een

invloed heeft op het tijdstip van indexatie. Van een deelnemer aan een proef als de voorliggende die bestaat uit open vragen, kan immers verwacht worden dat hij zijn antwoord zo volledig en precies mogelijk, gedetailleerd en met de nodige nuances, formuleert. De verzoeker heeft zulks niet gedaan, waardoor zijn antwoord door de correctoren niet volkomen onterecht als foutief werd bestempeld.

Zelfs zo de verzoeker al de correcte wettelijke basis in zijn antwoord zou hebben vermeld, dan nog heeft hij de vraag zelf niet correct beantwoord. Bovendien merkt de verwerende partij in haar memorie van antwoord op dat deze wettelijke basis door de verzoeker niet correct werd weergegeven en de verzoeker betwist zulks ook niet langer.

10.5.6.4. Uit het voorgaande blijkt ook dat de door beide correctoren toegekende scores van 0/5 voor deze vraag niet volkomen onterecht zijn.

10.5.7. Uit wat voorafgaat volgt dat de verzoeker er niet in slaagt aan te tonen dat er sprake is van manifeste beoordelingsfouten bij de verbetering van zijn antwoorden. De bestreden beslissing is derhalve deugdelijk gemotiveerd.

11. Het middel kan in geen van zijn onderdelen worden aangenomen.

#### *B. Tweede middel*

##### *Standpunt van de partijen*

12. Het middel is ontleend aan de schending van het vertrouwensbeginsel en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

De verzoeker stelt in essentie dat vraag 7 betrekking had op een materie die niet tot de leerstof behoorde. Hij zet uiteen dat zijn werkgever (de PDOS) naar aanleiding van de proef opleidingen heeft georganiseerd tijdens

dewelke lesmateriaal werd verspreid. Zo is tijdens de opleiding van de materie van de militaire pensioenen een brochure verspreid met voorbeelden en bijkomende informatie die niet automatisch uit de wetgeving valt af te leiden. In deze brochure wordt onder meer aandacht besteed aan de uitgestelde militaire pensioenen; daarvoor steunt deze brochure zich op een interne nota die dan weer gebaseerd is op de parlementaire stukken. Er werd benadrukt dat dit lesmateriaal louter ter ondersteuning diende om de deelnemers aan de proef in staat te stellen een dieper inzicht in de diverse materies te verwerven en dat de te verwerken leerstof de wetgeving zoals vermeld in de opgave van de materie omvatte. De verzoeker gaat dan ook niet akkoord met de motivering van de selectiecommissie bij vraag 7 -die vraagt naar de bijzondere regels die moeten worden toegepast voor een uitgesteld militair rustpensioen dat ingaat na 1 januari 2009- dat zijn antwoord zeer onvolledig is en slechts één berekeningselement vermeldt, aangezien de andere berekeningselementen niet uit de wetgeving maar enkel uit de voormelde interne nota blijken, terwijl deze niet tot de materie van de proef behoorde. Hij besluit dat deze motivering het vertrouwensbeginsel en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur schendt.

Ten slotte voert de verzoeker nog aan dat hij belang heeft bij het middel nu hij zonder manifeste schending van de in het middel aangehaalde beginselen bij vraag 7 en mede gelet op het eerste middel, minstens 60 % behaald zou hebben en derhalve geslaagd zou zijn.

13. De verwerende partij werpt op dat het middel onontvankelijk is in zoverre erin de schending van de “algemene beginselen van behoorlijk bestuur” wordt aangevoerd omdat de verzoeker niet voldoende duidelijk omschrijft welk beginsel hij geschonden acht en evenmin op welke wijze die regel door de bestreden rechtshandeling werd geschonden.

Voorts antwoordt de verwerende partij op de aangevoerde schending van het vertrouwensbeginsel dat de omstandige opgave van de materie wel degelijk de teksten vermeldt -met name het koninklijk besluit nr. 16.020 van

11 augustus 1923 ter goedkeuring van de tekst der samengeordende wetten op de militaire pensioenen (hierna het koninklijk besluit nr. 16.020 van 11 augustus 1923) en de wet van 30 maart 2001 betreffende het personeel van de politiediensten en hun rechthebbenden (hierna: de wet van 30 maart 2001)- die het de kandidaten mogelijk moeten maken om vraag 7 correct te beantwoorden zonder kennis te hebben van de interne nota waarnaar de verzoeker verwijst.

14. De verzoeker repliceert dat de verwerende partij ook in haar memorie van antwoord niet verduidelijkt in welke artikelen van het koninklijk besluit nr. 16.020 van 11 augustus 1923 en van de wet van 30 maart 2001 de andere berekeningselementen kunnen worden teruggevonden. Dit bevestigt volgens hem dan ook zijn standpunt dat de andere berekeningselementen enkel terug te vinden zijn in de interne nota.

#### *Beoordeling*

15. Ambtshalve wordt vastgesteld dat de verzoeker geen belang heeft bij het middel. Immers, zelfs indien na een eventuele vernietiging op grond van dit middel hem alle punten worden toegekend die voor vraag 7 kunnen worden behaald -te weten 5/5-, dan zou hij nog steeds niet de vereiste 60 punten op 100 behalen om te slagen, gelet op het feit dat de kritiek die hij formuleerde op de antwoorden op de vragen 1, 2, 4, 6 en 8 niet wordt aangenomen (cfr. supra, randnummers 10.4 - 10.5.7.).

Het middel is dienvolgens niet ontvankelijk.

### **BESLISSING**

**1. De Raad van State verwerpt het beroep.**

**2. De verzoeker wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 14 mei 2012,  
door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

|                        |                  |
|------------------------|------------------|
| André Vandendriessche, | kamervoorzitter, |
| Daniël Moons,          | staatsraad,      |
| Bert Thys,             | staatsraad,      |
| bijgestaan door        |                  |
| Vera Wauters,          | griffier.        |

**De griffier**

**De voorzitter**

**Vera Wauters**

**André Vandendriessche**